

U. B. BERGEN

Ms. 187a / 43

Extract

af

*J. Chr. Berghs Værk: "Historisk Undersø-
delse om Landeværnet" m. m.: Christ: 1830.*

(1. 1. 1.)

Extract
af
Justitiarius J. Chr. Bergs Værk: "Historisk Underret-
ning om Landværnet" m. m. Trykt i Christiania 1830.

/ See ovennævnte Værk pag. 312-316; Anmærkn. 214. /

See Kong Erik den 14des Historia af E. J. Tegel, udgivet af A. A. von Sjerrmann
/ Stockh. 1751. 4. / Side 245 f., og samme Konges Historia af O. Celsius / 2^{dra} Upl.,
Lund 1795. 8. / Side 243 f., paa hvilket Sted, den af førstnævnte Forfatter omtalte
"Enno Brandrök" - der i Aaret 1567 drog til Sverige og der gav sig i Kong Eriks
Tjeneste, og for denne opgav, at mange Norcker, især i det Bergenske, vare misfornoi-
ede med den Danstke, og ønskede at komme under Kong Eriks, Regjering - urigtigen
kaldes "Ernst" Brandrök. I Anledning af denne Celsius's Opgave formenes det tjen-
ligt, omendkjøndt det ikke egentlig vedkommer norværende Sag, at tilføie nogle nor-
mere Oplysninger, hvilket man haaber ei misbilliges, forsaavidt det kan bidrage
noget til at fordele den tykke Taage, hvori Begivenhederne i Norge i det 16de Aarhundre-
de / ligesom i de 2de foregaaende Aarhundreder / og de der handlende Personer ere indhylled,
og som først kan ventes fordiven ved Prof. Leinhts belovede Norske Diplomatium.

Bemeldte Enno, der i det Bergenskiste havde mange Familær Forbindelser,
var en Søn af Erkebiskopens troe Mand Christopher Thronsen, som skrives
til Gaarden Seim eller Sem i Gindherred og var af Slægten Risting eller Rüs-
tung, hvilket Navn formodentlig er det gamle Rostvingr, en Hvalros; endkjøndt
Familiens Vaaben ifølge Welz Lexicon 2^{det} Bind Side 229 ikke hentyder paa dette Dyr.
Formodentlig er Enno omtalt efter grev Enno den Anden i Ost-Friesland, hos hvil-
ken Hovet Christopher Thronsen synes at have fundet Beskyttelse, efterat han, med
eller efter Erkebiskop Oluf, havde forladt Norges og imedens han drev Fribytteri imod
Danstke Skibe, indtil han bleo tagen i Kong Christian den Tredies Tjeneste; jfr. Over-

#

fættelsen af samme Konges Historie ved Haag og Stephanius 1te Bind Side 192 p. Christopher Thronsen blev paa den Flaade, Kongen 1543 udspejdede imod Niderlænderne eller de Keiserlige under Hogens Gjældenstjerne som Admiral, brugt som dennes Lieutenant (Vicarius eller Næst-Commanderende), førte 1545 de Skibe, Kongen lod udruste mod Hert. Albrecht af Mecklenburg, og var 1551 Admiral over den Flaade, som Kongen sendte til Island, i Ansejning af Biskoppen af Høle Jon Arefens Foretagender; see sammesteds 1te Bind Side 265, 282 og 353, 2de Bind Side 460-63, 465-69, 495 og 3de Bind eller Supplement Side 104 og 107, L. Harboe i Kjöbenhavn. I de Videnskabs Selskabs Skrifter 7de Del Side 83-94, Finni Joh. hist. eccles. Island. tom: II, pag. 289, 306, 726. I Aaret 1544 fik han Ebbelholt Koster i Sjælland i Forlehnning (see bemalte Suppl. Side 57) og havde det endnu 1548 (Scrip-toris ret. Danicor. tom. V, pag. 460.) Han havde 1560 Etkildsøe i Sjælland i Forlehnning, ventelig tilligemed og som en Lehnrents til Ebbelholt, men den 7de Maaned. 1560 fik Corfits Welfeld samme. Den 29de Junii 1560 blev han foreknet med Trøjgvelde, ligeledes i Sjælland, og har nok beholdt samme til 1563, da i dette Aar en anden Mand nævnes (Danke Atlas 3de Tome Side 141) som foreknet med Trøjgvelde. Dreefter havde han Espholm Lehn i Gjydinge Herred i Skaane, dog ikke længe end til 1565, da en Laurits Jensen dermed blev foreknet. I Aaret 1570 var han død. Hans Forældre nævnes i Anne Tavler Thron Sigvarosens (Sigurd-sen) til Semb og Fru Karen Kold af Naase Gaard i Ruffelke. Hans Fru var Karen, Hov. Knut Ledersens Skanke af Anovis Gaard og Fru Dorte Adelsteen af Egge deres Datter; dog tillegges Christopher Thronsens Fru Karen i Adels-Lexicon 1te Bind Side 278 et fra Skankernes noget forstyreligt Vaaben. Angaaende deres Datter forekommer nogle Krafts Norges Beskrivelse 4de Del angaaende Sondhordlehn, saa og i Samlingen til den Danske (og Norske) Historie 2de Bind 2de Hæfte N. 3. Foruden de her nævnte 5 Døttre skal Christopher Thronsen endnu have haft 2de, nemlig Fru Dorte gift med John Stewart paa

Hotland (Shetland), og Fru Kirstine). Angaaende Enno eller Henno, hvis iøvrigt ubekjendte Tilnavn Brandrødt hos Tegel og Celfius muligens kan være ham givet efter Gaarden Brandvigen paa Jen Hüglen eller Hügler, Jen i Stord, Jens Pros-
Tegjeld i Søndhordelen, vide siden intet. Man see om ham Thaarups Magazin
2de Bind Side 216 f. hvor Side 217 i Anmærkningens 11te Linie, efter Ordet "Hald",
er neden Trykfeil udeladt Ordet: "lid".

I Henseende til de øvrige hos Celfius l. e. som Misforstaaede navnte Navne,
maa bemærkes:

- a.) "Erik Orm til Vatne", en Søn af den Erik Ormsen, der 1529 havde Vig Lad-
vig og Aardal Skibleder i Sogn til Forlehning (Hvitfeld Side 1316), boede paa
Stord, Jen i Søndhordelen, hvor Gaarden Vatne ligger, hvilken Eiendom kom til den
Ormske Slægt med ham (den af Celfius navnte Erik Orm). Moder Fru Christina
Thorsteins Datter, der paa Grundsteden descenderede fra Svale Jansen (Smør), som
den i Aaret 1399 synes at have tilhørt. I nogle genealogiske Efterretninger, hvis Læ-
seligheden er for øvrigt kjendes, lader det om Eriks Ormsen, at han var med at føre
de Enno Brandrødt til Sverige. Han var gift med dennes Søster eller
Christopher Thronsfens Datter Fru Magdalena og levede endnu 1574. —
- b.) "Amund Larsen til Fitje" maa være Amund Lauridsen eller Larsen af Fa-
milien Dahl til Sandvigen i Grundherred og Malteshus paa Jaks. Jen eller
Thjoms. Jen, gift med formædte Christopher Thronsfens Datter Mar-
garetha, der, som Enke efter Jørgen Ledersøn (Statue eller Stafre) til Onereim
eller Ennerim, den 16de Junii 1565 havde faaet Kronens Gaard Fitje paa
Stord, Jen i Forlehning og ellers skrives til Gaarden Skagge d. e. Elsager
i Onereim Sogn og Thjoms Prostegjeld. —
- c.) "Jon Gudefson" maa være Jon Gudefson, Gudefson eller Gudefson til Lven eller Lvede
i Fendals Prostegjeld, ogsaa skrevet til fornavnte Seimb i Grundherred, der døde
1573 og var gift med Erik Orms Søster Ellen Eriks Datter, som skrives til Lok-

F H O

ne i Sverre's Sagn. Han hørte iden Tiid til den gamle Slegt Smør, og det er
 troeligt, at den Gæite Jonsen, fra hvem han skal have nedstammet, var en
 Broder af Sunde Jonsen (Smør), men ikke, at han var Broder til Rigs-Droften
 Hr. Sigurd Jonsen, (jfr. Kraft's Norges Beskrivelse 4de Del Side 552), ei heller
 at han hørte til de Gæites Slegt, som Nogle mene. Hans Familie var i Besid-
 delse af ovenanfölte Gaard Brandvigen, og dette er Aarsagen, hvorfor oven er
 antaget, at Egnens Tilnavn er bleef foranlediget, da Navnet Brandvike
 formodes at være en Skrivfeil for eller Fordreielse af Brandvik; en Fordrei-
 else, som langt lettere kunde skee, end at forvanske den af Christopher
 Thronsen 1536 drötte Vincento Lunges latinske Navn Vincen-
 tino Lungius Vincentii til Vincentius Regius Vicensis, hvorom
 see Hr. Gram i Kjöbsh. Videnftrabers Selstabs Skrifter 4de Del Side
 258 til 261. —

a Jon Sigurd's Beskrivelse, om de fire Guldrunder som den gamle og store
 Jyske kongelige Biskop eller Bispstyremand i Danmarks Biskop
 i Skildher Guldher Jonsen siges at være bleef allertid i Aaret 1534
 Jonsen var en Konge af den gamle Slette og omfandte Guld om de
 Guldrunder

e Lordbjörn Blom fra Danmarks, Guldrunder, de, at det Guld var
 den da allertid M. Lordbjörn Blom af Skjolden Skjolden den
 allertid skinnende Blom og som Jyske kongelige Konger
 de Guldrunder en liden Guldher. Danmarks Skjold var Danmarks.
 J. Olof Ruge de Helen, Guldrunder, men som en Blom guldrunder
 i Guldrunder og Danmarks Guldrunder, men ingen en liden Blom

Bagge som 1884 gift kongens søn, og Margas hustru, blev som
 Christen, som han hedder. Han var i Aaret 1829 en blif Bagge, og
 en anden gang i Jambaland, men ikke, som ifølge det er at blif Bagge
 i den ene gift med sin Aunes, og i den anden i Sønderjylland og
 alle de lange for 1884, men som det er, som det er omfattet
 blif Bagge, som han er som en anden.

J. Peter Simonsen Danmarks, som i. o. Bagge. Siden Peter Christen
 som følge af sin egen Bagge og Christen, som i den anden
 - Peter - og som han er en anden, som han er i den anden
 og som Peter Christen, som i den anden, som han er i den anden
 to Peter Christen, som i den anden, som han er i den anden
 som han er som en anden, som han er i den anden, som han er i den anden.

